

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Bedrijfsvoering
Bestuur & Communicatie

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Domingo Peeters

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 6 april 2021

Ons kenmerk U21.01930

Onderwerp **Afronding Risicogericht grootschalig
testen Lansingerland**

Geachte leden van de gemeenteraad,

De aanleiding van het risicogericht grootschalig testen in Lansingerland was een corona uitbraak op basisschool Willibrord, waarbij ook de Britse variant van het coronavirus was vastgesteld. Dat was voor de GGD Rotterdam-Rijnmond in overleg met het Erasmus Medisch Centrum reden om nader onderzoek uit te voeren in Lansingerland. Dit nader onderzoek had als doel om de uitbraak in te dammen door verdere verspreiding tegen te gaan.

Met deze brief informeer ik u over de wijze waarop wij als gemeente betrokken waren bij het risicogericht grootschalig testen. Ik hoop u hiermee inzicht te geven in de operatie, de verschillende acties en de rol die wij hierin hadden. Achtereenvolgens leest u een algemene reflectie, het bestuurlijke besluit, de tijdlijn, samenwerking met diverse partijen en over communicatie. Tot slot ontvangt u het eindrapport van de GGD Rotterdam Rijnmond en Erasmus MC met de conclusies van het risicogericht grootschalig testen in Lansingerland (en Charlois).

Algemene terugblik

In algemene zin kijk ik terug op een hele snelle uitrol van de operatie risicogericht grootschalig testen (hierna de operatie en/of fase 3) en een goede samenwerking tussen de GGD en de gemeente Lansingerland. Voordat Lansingerland opschaalde naar de crisisstructuur werkten we al samen met het schoolbestuur en de GGD aan de communicatie over de uitbraak op de Willibrord-school. De week voor de kerstvakantie in december 2020 sloot de school op eigen initiatief. Dat was nog voor de harde lockdown in december 2020 waarbij alle basisscholen opnieuw online onderwijs moesten gaan geven. Ook tijdens fase 1 (uitbraakonderzoek Willibrordschool) en fase 2 (verbreden uitbraakonderzoek naar naastliggende scholen en kinderdagverblijf) verrichtten we gezamenlijk inspanningen als het gaat om (het bijstaan van de school bij) mediadruk en het informeren van de ouders.

Besluitvorming

Op 6 januari in de middag werd ik achtereenvolgens door de plaatsvervangend voorzitter van de VRR, burgemeester Lamers van Schiedam, en directeur GGD mevrouw Baas gebeld dat het regionaal beleidsteam (RBT) had besloten grootschalig risicogericht te willen gaan testen in Lansingerland. Hun vraag was of ik daarmee kon instemmen. Ik heb daar positief op gereageerd, om de redenen die ik later ook in het openbaar heb gebruikt:

- 1- een goede wijze om de uitbraak in Lansingerland onder controle te krijgen;
- 2- de waarde van meer kennis over de Britse variant voor o.a. de openstelling van de scholen (een nationaal én Lansingerlands belang).

Bij aanvang was het mij niet geheel duidelijk wie vanuit welk besluitvormingsorgaan formeel had besloten tot risicogericht grootschalig testen in onze gemeente. Er zijn uiteraard wel bestuurlijke contacten geweest tussen de GGD, de Veiligheidsregio en mij. Uiteindelijk ontving ik een brief van de GGD (zie bijlage). Dit is voor de gemeente (ook politiek-bestuurlijk) van belang voor verantwoording.

Tijdslijn

Donderdag 7 januari kwamen de GGD en de gemeente Lansingerland voor het eerst samen ten behoeve van het risicogericht grootschalig testen. Vrijdag 8 januari en het hele volgende weekend werkten zij aan de voorbereiding van alle communicatie en het openen van de testlocaties. Maandag 11 januari riepen de burgemeester van Lansingerland, de GGD en het Erasmus MC alle inwoners van Lansingerland vanaf twee jaar op om zich (vrijwillig) te laten testen (fase 3). Vrijdag 22 januari communiceerden de GGD en het Erasmus MC de tussentijdse resultaten van het uitbraakonderzoek naar de media, waarbij de gemeente de communicatie richting inwoners ondersteunde.

Samenwerking tussen de GGD, VRR en Lansingerland

De GGD, de VRR en Lansingerland werkten nauw samen in deze operatie. Zoals gezegd, dat gebeurde in een zeer collegiale sfeer en met de intrinsieke motivatie het goed te doen. De GGD acteerde vanuit de medische en inhoudelijke rol én als projectleider van de operatie risicogericht grootschalig testen. De VRR acteerde vanuit het RBT en de ROT (grip 4) en bood extra capaciteit aan het Actiecentrum Communicatie. Lansingerland acteerde vanuit het belang van de inwoners met als opgaven: de volksgezondheid (oproepen mee te doen met het onderzoek) en maatschappelijke rust bewaren (onder meer door lokale communicatie en duiding van de burgemeester).

Gemeente Lansingerland

Vanaf de aankondiging voor fase 3, dus vanaf 7 januari 2021, schaalde het kernteam op. Het kernteam vergaderde dagelijks in plaats van drie keer per week. Vanuit de Domeinen Bedrijfsvoering en Samenleving zijn diverse adviseurs, onder ander op het gebied van Onderwijs en Sport met deze operatie bezig geweest. Zij vormden vaak de schakel tussen leden van het college van B&W, de (maatschappelijke) partners en de operatie.

Voor het vinden van geschikte testlocaties zochten we als gemeente contact met verschillende partijen. Na een verkenningsronde bleek dat Sportfondsen de meest geschikte locaties had. We hebben de GGD en Sportfondsen uiteindelijk met elkaar in contact gebracht. De wijkmanager bood

ondersteuning als het gaat om verkeersveiligheid, parkeerplekken afzetten, zaken rond vergunning, et cetera.

Actiecentrum Communicatie Lansingerland

Team communicatie schaalde op vrijdag 7 januari direct op naar de crisiscommunicatiestructuur: persvoorlichting, publieksvoorlichting (inclusief monitoring), voorlichting aan (maatschappelijke) partners. Ook huurden zij capaciteit in en deden zij een beroep op capaciteit vanuit de Veiligheidsregio (onder andere voor een persvoorlichter op locatie en een omgevingsanalist). Communicatie heeft tot en met maandag 25 januari 2021 gewerkt volgens deze structuur. Reguliere taken waren tot die tijd on hold gezet. Het Klantcontactcentrum was onderdeel van het actiecentrum.

GGD en Lansingerland

De GGD, het landelijk callcenter en de gemeente hadden dagelijks overleg. Dat bleek voldoende om inhoudelijke knelpunten op te lossen en afspraken te maken over de communicatie. In de praktijk ging het om vragen van inwoners over postcodes, tijdsblokken voor afspraken, identificatie met BSN, mensen die zonder afspraak naar testlocaties kwamen, af- of opschalen van testlocaties- of capaciteit of om klachten over deze onderwerpen.

Communicatie

Gemeenteraad

Vlak voor de persconferentie informeerde het college de gemeenteraad via een aparte brief. Vervolgens informeerden we de gemeenteraad wekelijks over de stand van zaken van de operatie via een ‘reguliere coronabrief’. Voor de gemeenteraad is daags na de persconferentie een speciale (online) toelichting georganiseerd waarin de GGD een presentatie hield en waar vragen gesteld konden worden aan de burgemeester en de arts van de GGD. Dit voorzag in een behoefte. Ook na bekendmaking van de resultaten organiseerde de GGD een informatieve toelichting voor de raad.

Persvoorlichting

Lansingerland was de eerste gemeente in Nederland waar grootschalig werd getest. Bovendien waren (en zijn) er veel vragen over de Britse variant én over de rol van kinderen bij de besmettingen. Deze drie issues bij elkaar opgeteld zorgde voor (inter)nationale media-aandacht. Het is aannemelijk dat in volgende gemeenten deze optelsom van actualiteiten in mindere mate aan de orde is. Wat waarschijnlijk wel gelijk blijft is de lokale communicatieopgave als het gaat om publieksvoorlichting.

(maatschappelijke) partners

Zoals gezegd startte deze crisis al begin december. Met name de Willibrordschool en de omliggende scholen hadden te maken met druk vanuit de landelijke media. Ook hier tekende zich het patroon af dat schoolbesturen en directeuren zich ondanks contacten met de GGD, zich toch tot de gemeente wendden om hun verhaal of beklag te doen. Zowel ambtelijk als bestuurlijk probeerden wij de scholen zo goed mogelijk bij te staan, met name in de communicatie naar ouders en in de omgang met de media. Ook verstuurde het college op verzoek van de scholen een brief over het openhouden van de noodopvang en onderhielden we nauw contact ter voorbereiding van de communicatie over de tussentijdse resultaten.

Verder hebben we actief contact onderhouden met onze maatschappelijke partners en hen actief gevraagd om informatie te delen en duiden aan doelgroepen. Denk aan de moskee, kerken, de bibliotheek, Humanitas, Welzijn Lansingerland. Ook heeft de interne werkgroep ondernemers actief contact met bedrijven. Via LTO is de Poolse brief verspreid onder arbeidsmigranten die wonen in Lansingerland.

De GGD informeerde ook huisartsen over de oproep voor het testen. Of zij ook geïnformeerd zijn over de tussentijdse resultaten is onduidelijk gebleven. Voor het testen van mensen in verpleeghuizen of andere woonvormen zette de GGD een speciaal team in.

Interne communicatie

We informeerden medewerkers via intranet en medewerkers bijeenkomsten. Ook organiseerden we een speciale live online uitzending over dit onderwerp, waarbij medewerkers de gelegenheid hadden om vragen te stellen.

Eindresultaten

In de bijlagen vindt u het rapport met de eindresultaten van het uitbraakonderzoek in Lansingerland. De GGD geeft hierbij ook de resultaten weer van de pilot in de wijk Charlois in Rotterdam. De GGD en Erasmus MC concluderen dat het risicogericht grootschalig testen zorgde voor een inperking van de acute uitbraak in Lansingerland. Daarnaast daalde het aantal besmettingen. Tot slot droegen de testlocaties in de wijken bij aan de hoge testbereidheid. De lessen van deze aanpak neemt de GGD mee naar andere wijken, gemeenten of regio's in Nederland.

Tot slot

Ik kijk terug op een succesvol georganiseerde actie. Ik ben erg trots op onze inwoners, die in grote getalen gehoor gaven aan de oproep om zich te laten testen. En het belangrijkste van alles is dat de uitbraak beperkt bleef, omdat het leeuwendeel van de inwoners zich goed aan de geldende maatregelen houdt. Hopelijk is een actie als deze niet meer nodig in Lansingerland, maar we weten nu wel waar we samen toe in staat zijn.

Met een vriendelijke groet,
gemeente Lansingerland

drs. Pieter van de Stadt
burgemeester

Bijlagen:

- Brief GGD Rotterdam-Rijnmond Risicogericht grootschalig testen Lansingerland (I21.05680)
- Rapportage Risicogericht grootschalig testen Lansingerland en Charlois (I21.06546)
- Presentatie Risicogericht grootschalig testen Lansingerland en Charlois (I21.06549)